

Endi á fimm ára longum bardaga — ein miljón dripin og særd

Tað var heldur friðarligt í Phnom Penh seinasta hóskvöld, tá kambodisku Kmer-partisanarnir tóku býin. Eftir smærri skotbardagar eydnaðist tað partisanunum at fáa kontrol yvir kambodiska hövuðsstaðin.

Ibúgvarnir í Phnom Penh hava liðið undir stórum pinslum

Fimm ára bardagin móti hernaðarstjórnini hjá Lon Nol herovasta í Kambodja er nú av. Tað var í 1970, at Lon Nol tók ræðið í landinum við einum hernaðarkvetti móti táverandi stjórnarleiðara Sihanuk fúrsta.

Eftir hernaðarkvettið flýddi Sihanuk til Peking og skipaði har eina útlagna kambodiska stjórn. Nú tá Lon Nol fall í seinastu viku, helt útlagna stjórnin hjá Sihanuk stórvingna veitslu í Peking.

Offrini

Eftir henda mikla bardaga eru ikki færri enn ein miljón kambodianarar dripnir ella særdir. Mett verður, at triggir teir fyrstu mánaðirnar av 1975 lótu um 45 túsund kambodiskir hermenn lív.

Umboðsmaðurin hjá Sihanuk í París, Chau Seng, upplýsti á einum pressufundi, at nýggja stjórnin í Kambodja fer at skapa eitt nýtt samfelag í landinum.

Hin tjóðskaparligi kambodiski eindarfelagsskapurinn, FUNK, g kongaliga eindarstjórnin, GRUNK, vilja føra ein politikk, sum skal savna fólkíð uttan mun til rík og fáatek, uttan mun til politikk ella trúgv og uttan mun til fortiðina.

Teir sjei svikjararnir

Hitt einasta undantakið er »teir sjei svikjararnir«, ið eru næstu meðarbeiðarar hjá Lon Nol, segði Seng.

Hann váttaði úttalilsir frá Sihanuk um, at nýggja stjórnin uttanríkispolitiskt fer at føra ein óheftan politikk uttan at fara upp í hernaðarsamgongur.

Í Phnom Penh vóru stjórnarembætismenn bidnir um at koma til arbeiðis sum vant. Útvarpið í Phnom Penh boðaði frá, at »eldri bróður skjótt vildu koma aftur og taka við umsitingini í býnum«.

Friðarligasti parturin av bardaganum

Friðarligasti parturin av bardaganum var, tá partisanarnir komu inn í sjálvan Phnom Penh. Diplomatariskar keldur í Bangkok vildu seinasta friggjadag vera við, at Long Boret og stjórn hansara longu dagin fyrri vóru flutt burtur úr Phnom Penh í helikoptarum til Thailands. Eftir í Kambodia var sambært japansku tíðindastovuna Koydu bert hin nú fyrrverandi forsætisráðharrin, Sisowath Sirik Mat, fúrsti, sum eisini hjálpti til við hernaðarkvettinum hjá Lon Nol í 1970. Lon Nol, generalur, ið er bróður Lon Nol, var sumleiðis staddur í Kambodia, tá Phnom Penh var hertikin.

Tá kambodiski hövuðsstaðurin var hertikin í seinastu viku segði Sihanuk: — Vit hava vunnið á amerikanarum.

stubbar uttaneftir

Portugal tjóðar-tekur

Fyribilsstjórnin í Portugal samtykti á sínum fyrsta fundi eftir stjórnarumskipanina seinasta týsdag at tjóðartaka øll tey 14 elektrisitetsfeløgini í landinum. Harnæst samtykti stjórnin eisini at tjóðartaka allar petro-kemiska idnaðin, fyra fyrirkur innan jarn- og stálidnaðin og nøkur feløg, sum hava samferðslu um hendi. Kunngerðin um stjórnarsamtyktina kom fram í portugisiska sjónvarpinum seinasta týsdag.

Semja um NATO-toppfund

Natolondini eru hóast franska mótstöðu so gott sum vorðin samd um at halda ein toppfund í Bruxelles í døgnum 29. og 30. mai, upplýstur keldur av NATO-hövuðsborgini mikudagin.

Sendiharrarnir úr teimum fimtan NATO-londnum tingaðust mikudagin um toppfundin, og keldurnar segdu, at endaliga góðkenningin av ætlanunum kemur einaferð í hesi vikuni, tá sendiharrarnir skulu mótast á 2. ársfundi.

Í fongsul fyrri narkotikasølu

Ein 24 ára gamal maður í Keypmannahavn var í seinastu viku í dómavardhaldinum fyrbils fongslaður í sjei dagar, meðan ein annar bleiv fyrbils fongslaður í triggjar dagar. Báðir eru teir ákærdir fyrri sølu av Preludin tablettum. Hin fongslaði hevur nokta at hava selt tablettirnar. Hann skuldi bert goyma tær fyrri ein vinmann.

Rhodesia samráðingar

Tær slitnaðu tingingarnar millum Ian Smith forsætisráðharran í hvítu minnilutastjórnini í Rhodesia og svørtu tjóðskaparræsluna, Hitt afrikanska Tjóðskaparræðið, vera væntandi uppafurtiknar í hesi vikuni, upplýsti ein stjórnartalsmaður í Salisbury seinasta friggjadag. Talsmaðurin segði, at forsætisráðharrin er uppá standandi fót tilreiðar at samráðast um broytan av Rhodesisku grundlógini.

Kinesiski varaforsætisráðharrin til París

Kinesiski varaforsætisráðharrin, Teng Hsiao-ping, skal á almenna vitjan í Fraklandi í døgnum frá 12. til 17. mai, var alment boðað frá seinasta týsdag. Hetta er fyrsta vitjanin í vesturheiminum av einum so høgt mettum kinesiskum politikkarum.

Mikil jarðarferð

Umboð fyrri 22 lond við Nelson Rockefeller varaforsætis USA á odda luttóku í jarðarferðini hjá forsetanum á

Rockefeller á odda

Formosa, Chiang Kai-shek, generali. Fleiri enn 2 milj. fólk stóðu fram við gøtunum í Taipei, tá líkfylið gekk framvið.

Beraan hjá fyrrverandi kinesiska forsetanum varð sett í ein garð beint við eitt vatn í útsynningspartinum av Taiwanska hövuðsstaðnum Taipei.

Ákærdur fyrri tokvanlukkum

Ákærumyndugleikarnir í Noregi ákærdu seinasta friggjadag ein tokfórara og ein konduktør fyrri óansni í sambandi við tokvanlukkuna norðanfyrri Lillehammer hin 22. februar, har 27 fólk lótu lív. Solbehnskede, statsadvokatur vildi ikki siga, hvørja revsing hann vil hava tey ákærdu dømd til.

— Tað týðningarmesta er at fáa eina fulla hylling av óhappinum. Revsingin kemur í aðru rekkju, segði Solbehnskede, statsadvokatur.

Vápnahvild í Libanon

Eftir at tað í fleiri dagar hava verið blóðigir samanbrestir, ið hava kostað minst 110 fólkum livið og fleiri særd, eydnaðist tað høgarsinnaðu libansku fanangistaræsluni og palestina-partisanunum at semjast um eina vápnahvild. Libanesiski forsætisráðharrin, Rashid Al-Sohl, gav boð um vápnahvildina mikudagin í farnu viku. Aðalskrivarin í Arabisku Samgonguni, Mahmoud Riad, sum í nakrar dagar hevur samráðst við partarnar, segði, at vápnahvildin kom í gildi beint áðrenn sólsetur mikudagin.

Sohl segði í útvarpinum í Beirut, at sambært vápnahvildina skuldu báðir partar taka alt herfólk sitt úr hövuðsstaðnum, og at libanesiskir trygdarhermenn skulu syrgja fyrri, at vápnahvildin verður hildin.

Á myndini siggjast Sihanuk fúrsti (til hognu) og leiðarin av Khmer partisanunum, Khieu Sampan